

Tax & Law Newsletter

2010 m. Kovas Nr. 3

Šiame informaciniame biuletenyje aprašomi svarbiausi teisės aktų pasikeitimai mokesčių, finansų ir kitose srityse, paskelbti vasario mėnesį. Apžvalga parengta pagal oficialaus leidinio „Valstybės žinios“ 13–23 numerius.

PRIDĖTINĖS VERTĖS MOKESTIS

2010 m. vasario 4 d. Valstybinės mokesčių inspekcijos viršininko įsakymas Nr. VA-14 „Dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos Finansų ministerijos viršininko 2002 m. lapkričio 25 d. įsakymo Nr. 339 „Dėl užsienio apmokestinamųjų asmenų prašymų grąžinti jų Lietuvos Respublikoje sumokėtą pridėtinės vertės mokestį“ pakeitimo“ (Valstybės žinios, Nr. 18–855).

Įsakymu papildyta užsienio apmokestinamųjų asmenų prašymų grąžinti jų Lietuvos Respublikoje sumokėtą pridėtinės vertės mokestį tvarka, kurios esminis pasikeitimas prekių ir paslaugų kategorijų kodų naudojimas kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje įsikūrusio apmokestinamojo asmens prašyme grąžinti PVM.

Kategorijų kodai, nurodyti 2008 m. vasario 12 d. Tarybos direktyvoje 2008/9/EB, nustatančioje Direktyvoje 2006/112/EB numatyto pridėtinės vertės mokesčio grąžinimo apmokestinamiesiems asmenims, kurie nėra įsisteigę PVM grąžinančioje valstybėje narėje, o yra įsisteigę kitoje valstybėje narėje, išsamias taisyklėse (OL 2008 L 44, p. 23), ir papildomi kodai, nustatyti pagal 2009 m. lapkričio 30 d. Komisijos reglamentą Nr. 1174/2009, kuriuo nustatomos Tarybos reglamento (EB) Nr. 1798/2003 34a ir 37 straipsnių nuostatų, susijusių su

pridėtinės vertės mokesčio grąžinimu pagal Tarybos direktyvą 2008/9/EB, įgyvendinimo taisyklės (OL 2009 L 314, p. 50).

Įsakymas įsigaliojo nuo 2010 m. vasario 12 d.

2010 m. vasario 10 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas Nr. 109 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. birželio 12 d. nutarimo Nr. 861 „Dėl Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymo įgyvendinimo“ pakeitimo“ (Valstybės žinios, Nr. 19–871).

Nutarimu panaikinamas PVM neapmokestinamų pašto paslaugų sąrašas. Nuo šiol PVM neapmokestinamos tik tos pašto paslaugos, kurios yra numatytos Lietuvos Respublikos Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 25 straipsnyje:

1. PVM neapmokestinamos universaliųjų pašto paslaugų teikėjo teikiamos universaliosios pašto paslaugos, kaip tai apibrėžta Lietuvos Respublikos pašto įstatyme ir tiesiogiai su šių paslaugų teikimu susijusios teikiamos prekės.
2. Šio straipsnio nuostatos netaikomos universaliųjų pašto paslaugų teikėjo teikiamoms pašto paslaugoms ir su jomis susijusioms teikiamoms prekėms, kurių teikimo (tiesioginio) sąlygos buvo suderėtos individualiai.

Nutarimas įsigaliojo 2010 vasario 14 d.

TURINYS

Pridėtinės vertės mokestis

Gyventojų pajamų mokestis

Valstybinis socialinis draudimas

Akcizai

Mokesčių administravimas

Verslo apskaitos standartai

Bendrovių teisė

Energetika

Farmacija

GYVENTOJŲ PAJAMŲ MOKESTIS

2010 m. sausio 26 d. Valstybinės mokesčių inspekcijos viršininko įsakymas Nr. VA-9 „Dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos Finansų ministerijos viršininko 2004 m. sausio 15 d. įsakymo Nr. VA-7 „Dėl mėnesinės pajamų mokesčio nuo A klasės pajamų deklaracijos FR0572 formos, jos FR0572A, FR0572U priedų pildymo ir pateikimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“ (Valstybės žinios, Nr. 13–666).

Įsakymu pakeičiamos mėnesinės pajamų mokesčio nuo A klasės pajamų deklaracijos FR0572 formos, jos FR0572A, FR0572U priedų pildymo ir pateikimo taisyklės bei patvirtintas atnaujintas A klasės išmokų pajamų rūšių kodų sąrašas. Taip pat deklaracijoje nedeklaruojamos nuo A klasės pajamų, išmokėtų 2010 m. ir vėlesniais laikotarpiais, PSD įmokos.

Įsakymas įsigaliojo 2010 m. vasario 3 d.

VALSTYBINIS SOCIALINIS DRAUDIMAS

2010 m. vasario 10 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas Nr. 124 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. birželio 14 d. nutarimo Nr. 647 „Dėl Lietuvos Respublikos Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto sudarymo ir vykdymo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“ (Valstybės žinios, Nr. 19–886).

Nutarimu buvo pakeistos mokėjimo į Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetą taisyklės, kuriose numatyta, jog individualių įmonių savininkai, ūkinių bendrijų tikrųjų narių, jų partnerių socialinio draudimo įmokos turi būti mokamos kartą per mėnesį (ankstesnėje nutarimo redakcijoje buvo nustatytas terminas – kartą per ketvirtį). Taip pat neliko prievolės individualia veikla besiverčiantiems asmenims kas ketvirtį mokėti Valstybinio socialinio draudimo įmokas. Naujoje nutarimo redakcijoje numatyta, jog asmenys, kurie verčiasi indi-

vidualia veikla, kaip ji apibrėžta Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatyme, išskyrus verslo liudijimus turinčius asmenis, turi teisę skaičiuoti ir mokėti socialinio draudimo įmokas avansu kartą per mėnesį, ne vėliau kaip iki einamojo mėnesio paskutinės dienos, o sveikatos draudimo įmokas – Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatyme nustatytais terminais. Individualia veikla besiverčiančių asmenų socialinio draudimo ir sveikatos draudimo įmokos turi būti sumokėtos iki metinės pajamų mokesčio deklaracijos pateikimo Valstybinei mokesčių inspekcijai termino paskutinės dienos.

Taip pat šiuo nutarimu buvo pakeista ūkininkų ir jų partnerių bei veiklos nevykdančių individualių įmonių savininkų ir ūkinių bendrijų tikrųjų narių valstybinio socialinio draudimo mokėjimo tvarka.

Nutarimas įsigaliojo nuo 2010 m. vasario 14 d.

PRIVALOMASIS SVEIKATOS DRAUDIMAS

2010 m. sausio 20 d. Valstybinės mokesčių inspekcijos viršininko įsakymas Nr. VA-7 „Dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos Finansų ministerijos viršininko 2005 m. gruodžio 21 d. įsakymo Nr. VA-90 „Dėl apskaičiuotų ir išmokėtų išmokų, išskaičiuoto ir į biudžetą sumokėto pajamų mokesčio bei privalomojo sveikatos draudimo įmokų pažymos pildymo ir išdavimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“ (Valstybės žinios, Nr. 13–665).

Įsakymu patvirtintos naujos apskaičiuotų ir išmokėtų, išskaičiuoto ir į biudžetą sumokėto pajamų mokesčio bei privalomojo sveikatos draudimo įmokų pažymos pildymo ir išdavimo taisyklės. Pažymą pildo ir gyventojams išduoda išmokas išmokėjęs Lietuvos vienetas, nuolatinis Lietuvos gyventojas, užsienio vienetas, vykdan-tis veiklą per nuolatinę buveinę Lietuvoje, nenuolatinis Lietuvos gyventojas, vykdan-tis individualią veiklą per nuolatinę bazę

Lietuvoje (toliau – mokesčių išskaičiuojantis asmuo).

Mokesčių išskaičiuojantis asmuo pažymoje įrašo duomenis apie išmokas, pagal mokesčio mokėjimo tvarką priskiriamas gyventojų A klasės pajamoms, taip pat gyventojų prašymu gali įrašyti duomenis apie išmokas pagal mokesčio mokėjimo tvarką priskiriamoms B klasės pajamoms.

Įsakymas įsigaliojo nuo 2010 m. vasario 3 d.

AKCIZAI

2010 m. vasario 5 d. Valstybinės mokesčių inspekcijos viršininko įsakymas Nr. VA-15 „Dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos Finansų ministerijos viršininko 2004 m. gegužės 26 d. įsakymo Nr. VA-106 „Dėl akcizų deklaracijų FR0630, FR0630A formų, jų užpildymo ir pateikimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“ (Valstybės žinios, Nr. 17–815).

Įsakymu patvirtintos naujos redakcijos akcizų deklaracijos FR0630 ir FR0630A formos ir šių formų priedai: FR0630B priedo forma „Biologinės kilmės žaliavų dalies energinių produktų mišiniuose ir akcizų apskaičiavimas“; FR0630C priedo forma „Cigarečių kombinuoto akcizų tarifo ir akcizų apskaičiavimas“; FR0630D priedo forma „Akcizais apmokestinamų prekių akcizų apskaičiavimas pagal tarifines grupes“; FR0630E priedo forma „Elektros energijos akcizų apskaičiavimas“; FR0630F priedo forma „Gamtinių dujų akcizų apskaičiavimas“; FR0630G priedo forma „Akmens anglių akcizų apskaičiavimas“; FR0630K priedo forma „Kito asmens akcizų apskaičiavimas“; FR0630L priedo forma „Kokso ir (ar) lignito akcizų apskaičiavimas“; FR0630M priedo forma „Akcizais apmokestinamų prekių, kurių akcizai sumokėti, inventorizavimo ataskaita“; FR0630N priedo forma „Akcizais apmokestinamų prekių inventorizavimo ataskaita“; FR0630R priedo forma „Registruoto asmens akcizų

apskaičiavimas“; FR0630S priedo forma „Akcizais apmokestinamų prekių sandėlio akcizų apskaičiavimas“; FR0630V priedo forma „Vidutinio vienu metu per dieną laikytų (ketinamų laikyti) prekių kiekio ataskaita“.

Taip pat šiuo įsakymu patvirtintos naujos formos FR0630 ir FR0630A pildymo taisyklės.

Įsakymas įsigaliojo 2010 m. vasario 10 d.

MOKESČIŲ ADMINISTRAVIMAS

2010 m. sausio 27 d. Valstybinės mokesčių inspekcijos viršininko įsakymas Nr. VA-10 „Dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos Finansų ministerijos viršininko 2004 m. liepos 29 d. įsakymo Nr. VA-147 „Dėl paslapyje nelaikomos informacijos apie mokesčių mokėtoją paskleidimo tretiesiems asmenims taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“ (Valstybės žinios, Nr. 13–667).

Įsakymu buvo pakeistos Paslapyje nelaikomos informacijos apie mokesčių mokėtoją paskleidimo tretiesiems asmenims taisyklės. Esminis pasikeitimas – informacijos apie verslo liudijimo turėtoją paskelbimas internetinėje Valstybinės mokesčių inspekcijos svetainėje adresu www.vmi.lt bei informacijos apie mokesčių mokėtoją atskleidimo tretiesiems asmenims apribojimas.

Įsakymas įsigaliojo 2010 m. vasario 3 d.

2010 m. sausio 27 d. Valstybinės mokesčių inspekcijos viršininko įsakymas Nr. VA-11 „Dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos Finansų ministerijos viršininko 2002 m. kovo 29 d. įsakymo Nr. 86 „Dėl mokesstinės nepriemokos perėmimo sutarties prašymo duoti sutikimą mokesatinei nepriemokai perimti ir sprendimo dėl mokesstinės nepriemokos perėmimo formų patvirtinimo“ pakeitimo“ (Valstybės žinios, Nr. 13–668).

Įsakymu buvo pakeistos Mokestinės nepriemokos perėmimo sutarties, prašymo duoti sutikimą mokesatinei nepriemokai perimti ir sprendimo dėl mokesstinės nepriemokos formų patvirtinimo taisyklės ir patvirtinta nauja sutarties redakcija.

Įsakymas įsigaliojo 2010 m. vasario 3 d.

2010 m. sausio 27 d. Valstybinės mokesčių inspekcijos viršininko įsakymas Nr. VA-12 „Dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos Finansų ministerijos viršininko 2001 m. spalio 3 d. įsakymo Nr. 236 „Dėl mokesstinės paskolos sutarties ir fizinių asmenų anketos formų patvirtinimo“ pakeitimo“ (Valstybės žinios, Nr. 13–669).

Įsakymu buvo pakeistos Mokestinės paskolos sutarties ir Fizinių asmenų anketos formų taisyklės bei patvirtinta nauja mokesstinės paskolos sutarties redakcija.

Įsakymas įsigaliojo 2010 m. vasario 3 d.

2010 m. sausio 28 d. Valstybinės mokesčių inspekcijos viršininko ir Muitinės departamento generalinio direktoriaus įsakymas Nr. VA-13/1B-50 „Dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos Finansų ministerijos viršininko ir Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos Finansų ministerijos direktoriaus 2003 m. vasario 26 d. įsakymo Nr. V-57/1B-160 „Dėl mokesčių, rinkliavų ir kitų įmokų į Lietuvos Respublikos valstybės biudžetą, savivaldybių biudžetus bei valstybės pinigų fondus kodų sąrašo“ pakeitimo“ (Valstybės žinios, Nr. 13–670).

Įsakymu buvo pakeisti įmokų kodai į Lietuvos Respublikos valstybės biudžetą, savivaldybių biudžetus bei valstybės pinigų fondus.

Įsakymas įsigaliojo 2010 m. vasario 3 d.

2010 m. vasario 19 d. Valstybinės mokesčių inspekcijos viršininko įsakymas

Nr. VA-23 „Dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos Finansų ministerijos 2006 m. sausio 30 d. įsakymo Nr. VA-6 „Dėl mokesčio ir su juo susijusių sumų sumokėjimo už mokesčių mokėtoją taisyklių patvirtinimo ir kai kurių Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Finansų ministerijos viršininko įsakymų pripažinimo netekusiais galios“ pakeitimo“ (Valstybės žinios, Nr. 23–1108).

Įsakymu pakeista prašymo ir sutikimo įskaityti sumokėtą sumą PRC902 forma ir išdėstyta nauja jos redakcija.

Įsakymas įsigaliojo 2010 m. vasario 26 d.

VERSLO APSKAITOS STANDARTAI

2010 m. vasario 10 d. Audito ir apskaitos tarnybos direktoriaus įsakymas Nr. VAS-1 „Dėl 3-iojo verslo apskaitos standarto „Pelno (nuostolių) ataskaita“ pakeitimo“ (Valstybės žinios, Nr. 20–964).

Įsakymu buvo pakeistas 3-iojo verslo apskaitos standarto 2 punktas, kuriame numatyta pelno (nuostolių) ataskaitos sudarymo, pajamų ir sąnaudų klasifikavimo tvarka, pavyzdinės pelno (nuostolių) ataskaitų formos. Šie pakeitimai padaryti atsižvelgiant į šiuo metu rengiamą 39-ojo verslo apskaitos standarto „Kolektyvinio investavimo subjektų ir pensijų fondų apskaita, finansinės ataskaitos“ projektą.

Taip pat buvo pripažinta netekusi galios sąvoka „Išlaidos“.

Įsakymas įsigaliojo 2010 m. vasario 19 d.

2010 m. vasario 10 d. Audito ir apskaitos tarnybos direktoriaus įsakymas Nr. VAS-2 „Dėl 4-ojo verslo apskaitos standarto „Nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita“ pakeitimo“ (Valstybės žinios, Nr. 20-965).

Įsakymu buvo pakeistas 4-ojo verslo apskaitos standarto 2 punktas, kuriame numatyta

tyta įmonės nuosavo kapitalo pokyčių ataskaitos sudarymo tvarka ir pavyzdinės šios ataskaitos, išskyrus konsoliduotųjų ir kai kurių specialiųjų sričių įmonių nuosavo kapitalo ataskaitų, formos, kurios pateikiamos tų įmonių apskaitai skirtuose standartuose.

Taip pat buvo pakeistas 4-ojo verslo apskaitos standarto 5 punktas, kuriame nustatomi nuosavo kapitalo pokyčių ataskaitos privolimi duomenys.

Įsakymas įsigaliojo 2010 m. vasario 19 d.

2010 m. vasario 10 d. Audito ir apskaitos tarnybos direktoriaus įsakymas Nr. VAS-3 „Dėl 2-ojo verslo apskaitos standarto „Balansas“ pakeitimo“ (Valstybės žinios, Nr. 20–966).

Įsakymu buvo pakeistas 2-ojo verslo apskaitos sandaro 2 punktas, kuriame numatyta balanso sudarymo tvarka ir pavyzdinės formos, išskyrus konsoliduotųjų ir kai kurių specialiųjų sričių įmonių balansai, kurių formos pateikiamos tų įmonių apskaitai skirtuose standartuose.

Į 2-ojo verslo apskaitos standarto pateiktas pavyzdines įmonių balanso formas įterpta papildoma eilutė 1.1.5. Ilgalaikis materialusis turtas, skirtas parduoti.

Taip pat buvo pripažintos netekusios galios sąvokos „Balanso data“ bei „Metinė finansinė atskaitomybė“.

Įsakymas įsigaliojo 2010 m. vasario 19 d.

2010 m. vasario 19 d. Audito ir apskaitos tarnybos direktoriaus įsakymas Nr. VAS-5 „Dėl 12-ojo verslo apskaitos standarto „Ilgalaikis materialusis turtas“ papildymo“ (Valstybės žinios, Nr. 23–1116).

Įsakymu buvo papildytas 12-tas verslo apskaitos standartas, kuriame numatyta papildyti šį standartą 103 punktu dėl ilgalaikio turto nusidėvėjimo skaičiavimo perspektyviniu būdu.

Įsakymas įsigaliojo 2010 m. vasario 26 d.

2010 m. vasario 22 d. Audito ir apskaitos tarnybos direktoriaus įsakymas Nr. VAS-6 „Dėl 41-ojo verslo apskaitos standarto „Įmonių skaidymas“ tvirtinimo“ (Valstybės žinios, Nr. 23–1117).

Įsakymu buvo patvirtintas 41-as verslo apskaitos standartas, kuriame numatytas įmonių skaidymas. Šio standarto tikslas – nustatyti įmonių skaidymo ir atskyrimo ūkinių operacijų ir ūkinių įvykių apskaitos ir pateikimo finansinėse ataskaitose tvarką.

Įsakymas įsigaliojo 2010 m. vasario 26 d.

BENDROVIŲ TEISĖ

2010 m. sausio 21 d. Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymo pakeitimo įstatymas Nr. XI-666 (Valstybės žinios, Nr. 15–699).

Šio įstatymo tikslas – atsižvelgus į CK ir Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo nuostatas sukonkretinti iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų išlaikomų įstaigų steigimą, pertvarkymą, biudžetinių įstaigų filialų steigimo ir jų veiklos nutraukimo procedūras, pabaigos (likvidavimo ir reorganizavimo) ypatumus, taip pat biudžetinių įstaigų valdymą ir veiklą, jeigu kiti biudžetinių įstaigų valdymą ir veiklą reglamentuojantys įstatymai nenustatys kitaip.

Biudžetinė įstaiga yra apibūdinama kaip ribotos civilinės atsakomybės viešasis juridinis asmuo, įgyvendinantis valstybės ar savivaldybės funkcijas ir išlaikomas iš valstybės ar savivaldybės biudžetų asignavimų, taip pat iš Valstybinio socialinio draudimo fondo, Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžetų ir kitų valstybės pinigų fondų lėšų. Biudžetinės įstaigos savininkė yra valstybė. Pagal įstatymo nuostatas biudžetinė įstaiga pagal savo prievolės atsako tik turimomis lėšomis, o jeigu jų nepakaktų, prievolės padengiamos atitinkamai valstybės ar savivaldybės lėšo-

mis. Taigi biudžetinės įstaigos prievolės kitu valstybės (ar savivaldybės) turtu negali būti užtikrinamos.

Atsižvelgiant į tai, kad biudžetinė įstaiga neturi turto nuosavybės teise, jai nustatomi draudimai: būti kitų juridinių asmenų dalyve, steigti atstovybes, užtikrinti kitų asmenų prievolių įvykdymą. Tačiau biudžetinė įstaiga gali įgyvendinti valstybės ar savivaldybės, kaip juridinio asmens dalyvės, teises ir pareigas, jeigu jai tai būtų pavesta Vyriausybės ar savivaldybės tarybos.

Įstatyme išsamiai reglamentuojamas biudžetinės įstaigos reorganizavimas – nustatyta visų reorganizavimo procedūrų (inicijavimo, paskelbimo apie numatomą reorganizavimą, reorganizavimo sąlygų parengimo, sprendimo reorganizuoti priėmimo) pradžia ir pabaiga. Taip pat reglamentuojamas reorganizavimo sąlygų turinys. Nustatoma, kada biudžetinė įstaiga gali būti reorganizuojama ar dalyvauti reorganizavime.

Taip pat reglamentuojamos likvidavimo procedūros, t. y. nustatoma, kas ir kada gali priimti sprendimą dėl biudžetinės įstaigos likvidavimo, kas skiria likvidatorių ar likvidacinę komisiją, nustatoma jų kompetencija, kas turi būti nurodyta pranešime apie biudžetinės įstaigos likvidavimą, kada biudžetinė įstaiga įgyja likviduojamos statusą.

Įsigalioja 2010 m. balandžio 1 d.

2010 m. vasario 1 d. Lietuvos Respublikos teisingumo ministro įsakymas Nr. 1R-28 „Dėl Juridinių asmenų registro tvarkytojui teikiamų finansinių ataskaitų elektroninio formato rinkinių patvirtinimo“ (Valstybės žinios, Nr. 15–733).

Šiuo įsakymu patvirtinti Juridinių asmenų registro tvarkytojui teikiamų finansinių ataskaitų elektroninio formato rinkiniai, kurie turi būti naudojami teikiant juos Juridinių asmenų registro tvarkytojui elektronine forma.

2010 m. vasario 4 d. Lietuvos Respublikos vertybinių popierių komisijos nutarimas Nr. 1K-1 „Dėl Lietuvos Respublikos vertybinių popierių komisijos 2008 m. rugpjūčio 21 d. nutarimo Nr. 1K-18 „Dėl Reikalavimų Audito komitetams“ pakeitimo“ (Valstybės žinios, Nr. 17–827).

Šie reikalavimai audito komitetams taikomi audito komitetams, sudaromiems Lietuvos Respublikoje įsteigtose akcinėse bendrovėse (išskyrus bankus ir Centrinę kredito uniją), kurių vertybiniais popieriais prekiaujama Lietuvos Respublikos ir (arba) bet kurios kitos valstybės narės reguliuojamoje rinkoje. Nutarimu nustatyta, kad bendrovės, kuri yra dukterinė bendrovė ir kurios finansinės ataskaitos yra konsoliduojamos, audito komitetą sudaro ją patronuojanti bendrovė. Taip pat įtvirtinta, kad jei bendrovėje yra sudaroma stebėtojų taryba, audito komiteto vidaus taisyklės tvirtina stebėtojų taryba. Tuo atveju, kai stebėtojų taryba nėra sudaroma arba į audito komiteto sudėtį yra įtraukiamas visuotinio akcininkų susirinkimo išrinktas narys, audito komiteto vidaus taisyklės tvirtina visuotinis akcininkų susirinkimas.

ENERGETIKA

2010 m. vasario 11 d. Lietuvos Respublikos energetikos ministro įsakymas „Dėl elektros energijos tiekimo ir naudojimo taisyklių patvirtinimo“ Nr. 1-38 (Valstybės žinios, Nr. 20–957).

LR energetikos ministro įsakymu patvirtintos naujos redakcijos Elektros energijos tiekimo ir naudojimo taisyklės nuo šiol bus privalomos ne tik perdavimo sistemos ir skirstomųjų tinklų operatoriams, elektros energijos visuomeniniams tiekėjams, bet ir nepriklausomiems tiekėjams. Elektros energetikos įstatyme nepriklausomu tiekėju laikomas asmuo, turintis atitinkamą licenciją vykdyti šią veiklą ir tiekiantis elektros energiją laisviesiems vartotojams (t. y. asmenims, šio įstatymo nustatyta tvarka turintiems teisę laisvai pasirinkti tiekėją). Vartotojų ir nepriklausomų tiekėjų tar-

pusavio santykiai nustatomi jų sudaromomis elektros energijos pirkimo-pardavimo sutartimis, tiek kiek tų santykių neregulmentuoja šios taisyklės, Standartinių elektros energijos pirkimo-pardavimo sutarčių su buitinais vartotojais sąlygų aprašas bei Standartinių elektros energijos persiuntimo paslaugos teikimo sutarčių su buitinais vartotojais sąlygų aprašas.

Vartotojas prašymą sudaryti sutartį tiekėjui ir operatoriui gali pateikti raštu arba elektroninių ryšių priemonėmis identifikuojant sutartį sudarantį asmenį. Vartotojas, pasirašydamas sutartį, patvirtina, kad objektas, į kurį pagal sutartį tiekama elektros energija, priklauso jam nuosavybės ar kita teisėto valdymo teise ir jis turi teisę sudaryti sutartį.

Numatyta išimtis, kai vartotojo objektas, esantis vienoje geografinėje vietoje ir savarankiškai prijungtas prie skirstomųjų ar perdavimo tinklų, gali gauti elektros energiją tik iš vieno tiekėjo – keletas tiekėjų kooperuodamiesi gali tiekti elektros energiją tam pačiam vartotojo objektui, jei elektrą tiekiančių tiekėjų santykiai dėl balansavimo atsakomybės šiam vartotojo objektui yra tinkamai sureguliuoti sutartimis su perdavimo sistemos operatoriumi arba balansavimo energijos tiekėju, kuriam yra priskirtas šis vartotojo objektas.

Nepriklausomas tiekėjas, sudarydamas sutartį su vartotojais, papildomai turi laikytis šių reikalavimų: 1) pateikdamas pasiūlymą konkrečiam vartotojui dėl elektros energijos pirkimo-pardavimo sutarties sudarymo, be kita ko, privalo pateikti vartotojui informaciją apie siūlomas elektros energijos tiekimo sąlygas; 2) išsamiai supažindinti vartotoją su siūlomos elektros energijos pirkimo-pardavimo sutarties sąlygomis, elektros energijos tiekimo patikimumo garantijomis, elektros energijos kainos nustatymo ir apskaičiavimo principais bei suteikti visą kitą būtina informaciją, kuri padėtų vartotojui priimti sprendimą dėl nepriklausomo tiekėjo pasirinkimo; 3) privalo nurodyti tokio pasiūlymo galioji-

mo terminą; 4) sutartyje turi būti nurodyta sutarties įsigaliojimo data, sutarties galiojimo terminas, išankstinio sutarties nutraukimo tvarka, elektros energijos vartojimo grafikų sudarymo tvarka ir periodiškumas, elektros energijos kaina arba jos apskaičiavimo formulė, taip pat atsiskaitymo tvarka ir terminai bei kitos esminės sutarties sąlygos; 5) sutartis su buitinais vartotojais nepriklausomi tiekėjai sudaro vadovaujamiesi energetikos ministro patvirtintu Standartinių elektros energijos pirkimo-pardavimo sutarčių su buitinais vartotojais sąlygų aprašu. Nepriklausomas tiekėjas, pateikdamas vartotojui informaciją apie siūlomas paslaugas, paslaugų kokybę, kainą, elektros energijos aprūpinimo patikimumo kriterijus ir panašiai, yra atsakingas už tokios informacijos teisingumą.

2010 m. vasario 19 d. Lietuvos Respublikos energetikos ministro įsakymas „Dėl Standartinių elektros energijos pirkimo-pardavimo sutarčių su buitinais vartotojais sąlygų aprašo patvirtinimo“ Nr. 1–43 (Valstybės žinios, Nr. 23–1092).

Standartinių elektros energijos pirkimo-pardavimo sutarčių su buitinais vartotojais sąlygų aprašas nustato elektros energijos pirkimo-pardavimo sutarčių su buitinais vartotojais sudarymą, įsigaliojimą, nutraukimą, elektros energijos tiekimo tvarką ir sąlygas, elektros energijos kainos nustatymo tvarką, buitinio vartotojo atsiskaitymo už elektros energiją tvarką, šalių teises, pareigas ir atsakomybę už įsipareigojimų nevykdymą, skundų ar prašymų nagrinėjimo ir ginčų sprendimo tvarką, sutarties galiojimo terminą, jos keitimo ar nutraukimo sąlygas ir tvarką.

Aprašas privalomas visiems visuomeniniams ir nepriklausomiems elektros energijos tiekėjams ir buitiniams elektros energijos vartotojams. Tais atvejais, kai vartotojas nėra sudaręs rašytinės elektros energijos pirkimopardavimo sutarties su tiekėju, tačiau jam tiekama elektros energija (LR civilinio kodekso 6.384 straipsnio 1 dalies atvejis), jų tarpusavio santykiams

yra taikomos šiuo aprašu nustatytos standartinės sutarties sąlygos, Elektros energijos tiekimo ir naudojimo taisyklių ir kitų teisės aktų nuostatos.

Tiekėjas, vadovaudamasis šiuo aprašu, parengia sutartį, kurioje privalo būti įtrauktos aprašu nustatytos sutarties sąlygos. Sutartyje, be aprašu nustatytų sąlygų, gali būti ir individualiai šalių aptartos sąlygos, neprieštaraujančios LR civiliniam kodeksui, LR energetikos įstatymui, LR elektros energetikos įstatymui, Elektros energijos tiekimo ir naudojimo taisyklėms ir kitiems teisės aktams. Sutarties šalys negali nustatyti tokių sutarties sąlygų, kurios pablogintų vartotojo padėtį, palyginti su ta, kurią nustato LR įstatymai ir kiti teisės aktai.

FARMACIJA

2010 m. sausio 20 d. Lietuvos Respublikos farmacijos įstatymo dvyliktojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir įstatymo papildymo 59-1 straipsniu įstatymas Nr. XI-664 (Valstybės žinios, Nr. 13–624).

LR farmacijos įstatymo dvyliktojo skirsnio pavadinimas buvo pakeistas ir išdėstytas taip: „Vaistinių preparatų ir medicinos pagalbos priemonių kainodara“.

Įstatymas buvo papildytas 591 straipsniu, kuriame nustatyti nekompensuojamųjų vaistinių preparatų ir nekompensuojamųjų medicinos pagalbos priemonių kainodaros bendrieji reikalavimai, o būtent: (i) nekompensuojamojo vaistinio preparato rinkodaros teisės turėtojas ar lygiagretaus im-

porto leidimo turėtojas, ar jų atstovas turi Sveikatos apsaugos ministerijai deklaruoti nekompensuojamojo vaistinio preparato rinkodaros teisės turėtojo ar lygiagretaus importo leidimo turėtojo taikomą Lietuvos Respublikai nekompensuojamojo vaistinio preparato kainą, neįskaitant pridėtinės vertės mokesčio, ir pateikti šio vaistinio preparato kainas, deklaruotas Vyriausybės nustatytoje referencinėse valstybėse; (ii) didmeninio platinimo licencijos turėtojas, parduodamas nekompensuojamuosius vaistinius preparatus, negali taikyti didesnio prekybos antkainio negu nustatytas Vyriausybės; (iii) vaistinė, parduodama nekompensuojamuosius vaistinius preparatus, negali taikyti didesnio prekybos antkainio negu nustatytas Vyriausybės; (iv) nekompensuojamojo vaistinio preparato mažmeninė kaina negali būti didesnė negu vaistinio preparato rinkodaros teisės turėtojo ar lygiagretaus importo leidimo turėtojo deklaruota kaina pridėjus Vyriausybės nustatytus didmeninės ir mažmeninės prekybos antkainius ir pridėtinės vertės mokestį; (v) nekompensuojamosios medicinos pagalbos priemonės parduodamos rinkos kaina.

Pažymėtina, kad nustatyti reikalavimai dėl nekompensuojamųjų vaistinių preparatų netaikomi nekompensuojamiesiems receptiniams vardiniams vaistiniams preparatams.

Toks pakeistas reguliavimas, išskyrus draudimą didmeninio platinimo licencijos turėtojui, parduodant nekompensuojamuosius vaistinius preparatus, taikyti didesnę prekybos antkainį negu nustatytas Vyriausybės, įsigalioja 2010 m. balandžio 1 d.

LR Vyriausybė ir LR sveikatos apsaugos ministras įpareigojami iki 2010 m. kovo 31 d. parengti ir patvirtinti naujam reguliavimui įgyvendinti reikalingus teisės aktus.

2010 m. sausio 22 d. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymas „Dėl vaistinių preparatų rinkodaros teisės suteikimo taisyklių, supaprastintos homeopatinių vaistinių preparatų registravimo procedūros aprašo, supaprastintos tradicinių augalinių vaistinių preparatų registravimo procedūros aprašo, vaistinių preparatų rinkodaros teisės suteikimo taikant savitarpio pripažinimo ir decentralizuotą procedūrą aprašo, vaistinių preparatų analitinių, farmakotoksikologinių ir klinikinių tyrimų standartų ir protokolų, vaistinių preparatų pakuotės ženklinimo ir pakuotės lapelio reikalavimų aprašo, pagalbinių medžiagų, kurios turi būti nurodomos ant vaistinio preparato pakuotės ir pakuotės lapelyje, sąrašo, vaistinio preparato rinkodaros teisės perdavimo kitam asmeniui tvarkos aprašo patvirtinimo“ Nr. V-56 (Valstybės žinios, Nr. 13–661).

Įsakymu yra patvirtinamas specialių homeopatinių vaistinių preparatų registravimo procedūros sąrašas, kuris nustato homeopatinių vaistinių preparatų, kurie gali būti registruojami pagal specialią registravimo procedūrą, kriterijus, ikiklinikinių ir klinikinių tyrimų reikalavimus, paraiškos gauti rinkodaros teisę pagal specialią registravimo procedūrą Lietuvos Respublikoje, dokumentų teikimo tvarką ir farmakologinio budrumo reikalavimus

Jurevičius, Bartkus & Partners

Advokatų profesinė bendrija

Subačiaus g. 7, LT-01302 Vilnius

Tel. +370 5 274 24 00

Faks. +370 5 274 24 44

Advocate@jbblegal.lt

www.jbblegal.lt

© 2010 Jurevičius, Bartkus & Partners

Visos teisės saugomos

Atsakomybės apribojimas

Šis leidinys yra informacinio pobūdžio, ir jame pateikiama informacija negali būti vertinama kaip konsultacija ar teisinė išvada. Dėl informacijos apie įstatymus ir kitas teisės normas, kurie gali būti reikšmingi priimant sprendimus, prašome kreiptis į bendrovę

Jurevičius, Bartkus & Partners.